

Månadsrapport april 2023 – Kallt väder och högtryck gav svaga vindar

Översänder april månads vindrapport. De goda vintervindarna avbröts av en vårvinter med flera högtryck och kallt väder. April gav ett index på 85 % och hittills i år är index 104 %. Månadens beräknade totalproduktion blev endast ca 2 TWh. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för april uppgick till 21 % och produktionstiden till 78 %. Den dygnsvisa medeleffekten pendlade mellan 8 % och 36 % av installerad effekt.

Nu finns totalt installerat 15 807 MW i 5 503 anläggningar (> 50 kW).

Den kraftiga utbyggnaden fortsätter och med höga elpriser och ett fortfarande politiskt stöd bedöms denna fortsätta ett tag till. Det lokala motståndet har dock medfört en avmattning i utbyggnadstakten. Allt fler projekt utvecklas därför i havet där man räknar med mindre lokalt motstånd, men där försvarsmaktens krav och kraftig fördyring skapar nya utmaningar. Nu ligger också kostnaden för havsanslutningen på exploatören och kostnaderna för sk systemtjänster är nu också under diskussion. Med en ökad efterfrågan på elkraft och att ingen, vare sig kraftproducenter eller distributionsansvariga, längre ansvarar för byggande av effektkapacitet, dvs planerbar kraftproduktion, finns risk för allt större obalanser i kraftsystemet och därmed kraftigt fluktuerande elpriser. Det allt större underskottet i södra Sverige, speciellt vid svaga vindar, håller därför uppe elpriserna på en dysfunktionell nivå.

Europas alltmer integrerade elmarknad har nu visat sig få allt större inflytande på svenska elpriser. Kriget mellan Ryssland och Ukraina med sanktioner och handelskrig mellan EU och Ryssland medför höga olje- och gaspriser och därmed rekordhöga elpriser. Tyskland som har lagt ned både kol- och kärnkraftkapacitet bygger alltmer väderberoende elkraftproduktion. Vid svaga vindar måste därför elproduktion i Tyskland ske med den dyra naturgasen som därmed bli prissättande för all elproduktion och som därmed påverkar elpriserna i Sverige, speciellt i södra Sverige. En ytterligare parameter som alltmer påverkar priset är transportkapaciteten av elkraft från norr till söder. När denna inte räcker till uppkommer stora prisskillnader när el i norr låses inne samtidigt som ett underskott byggs upp i söder. Ansvarig för detta är Svenska Kraftnät. En stabiliserande faktor på sikt kan dock bli de planerade vätgasproduktionsanläggningarna som kommer att utnyttja den billiga vindkraftelen dvs när elöverskott råder. Den nya exportkabeln från Norge till kontinenten innebär också en utjämnande och stabiliserande faktor men då också vid en högre elprisnivå.

Rysslands invasion av Ukraina ökar osäkerheten både vad avser konjunktur och framtida bränslepriser och konjunkturuppgången, som var på gång i Europa och världen, bedöms ha brutits. Med höga elpriser på kontinenten passar Sverige och Norge på att exportera så mycket det går. Kärnkraftverken går fortfarande inte för fullt och fortfarande saknas effekt i södra Sverige. Nu levererar Olkiluoto 3 1600 MW och elpriset i Finland sjunker och utgör samtidigt en utjämningsfaktor för elområdespriserna i Sverige. De svenska vattenmagasinen ligger fortfarande något under normalnivå och trots en kall vår bedöms risken för elbrist och höga elpriser vara liten. Priset för utsläppsrätterna ligger oförändrat runt prisnivån 90 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el). Systempriset för april rörde sig ovanligt lite jämfört med mars beroende på en sen vårflod. Prisskillnaden mellan norr och söder har utjämnats ytterligare på grund av bättre utnyttjande av överföringssystemet och att Olkiloti 3 kommit i kommersiell drift. I nedanstående tabell visas elprisutvecklingen i Skandinavien de senaste 12 månaderna.

Prisområde	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
April 2022	1383	529	536	892	1139	820	1691	1579	1867	1866	1871	485
maj	1190	579	579	1029	1391	1392	1801	1704	1709	1712	1709	163
juni	1231	511	511	1263	1804	1484	2276	2263	1545	1920	1545	122
juli	992	225	225	866	1225	1952	2908	2469	1733	2728	1733	20
aug	2351	183	519	2230	3050	2755	4809	4736	3698	4661	3669	203
sept	2285	1007	1011	2286	2416	2318	3693	3543	3819	3819	3819	803
okt	806	505	513	806	813	1243	1503	1500	1387	1391	1387	378
nov	1191	1221	1221	1309	1348	2127	1522	1580	1183	1186	1183	671
dec	2443	2060	2060	2690	2714	2692	2732	2723	2817	2817	2826	1903
jan	1021	704	704	926	1044	882	1260	1116	1325	1325	1348	730
feb	914	520	520	825	1028	897	1323	1228	1175	1176	1133	498
mars	926	565	565	806	918	833	1110	1006	1122	1122	1126	639
April 2023	883	665	665	687	739	686	1092	949	1094	1094	1114	687

Totalt är nu 873 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 50 rapporterar manuellt och ca 4 700 rapporterar inte till Vindstat. Vi har tyvärr tappat ett antal verk beroende på bortkopplingen av det analoga kopparnätet.

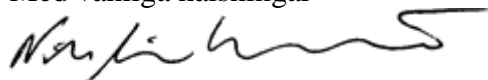
Vi påminner enerconägare om att vi eventuellt behöver ett nytt medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningsystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygnen. Dessa "beräknade" värden införs sedan i statistiken.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu. Vindkraftprognoser för de närmaste dygnen visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Nils-Erik Carlstedt
Vindstat AB